

MAANAKONVENSJOVNE ÅNEHKS VERSJOVNESNE

1 MAANA-AALTERE
 EN:n maanakonvensjovne lea faamosne gaajhkide maanide vuelaen 18 jaepieh.

2 IJ NAAN SIERREDIEMMIE
 Ij naan maanah edtj ovriektes gietesovvedh jįtsh jallh eejhtegi kultuvren, njaltjaklaerien, tjoelen, gielen, religijovnen, maadtoen, funksjovnegiehpiedimmien jallh mielen gaavhtan.

3 MAANAN BÖÖRETJOMMESASSE
 Geerve almetj edtjeh darjodh dam mij lea bööremes maanide.

4 STAATEN DIEDTE
 Staaten lea diedte gaajhkh maanah sijjen reaktah áadtjoe.

5 EEJHTEGEBİHKEDIMMIE
 Staate edtja eejhtegi jallh mubpiej lihke almetji reaktam jallh diedtem seahkaridh doh raerieh maanide vedtedh, mah dej mielen mietie leah bööremes maanese.

6 JIELEDE JİH BÄETIJE AEJKIE
 Gaajhkh maanah reaktam utnieh byjjenidh, skearkagidh jįh bätijem aejkien utnedh.

7 NOMME JİH NASJONALITEETE
 Gaajhki maanaj lea reakta nommem utnedh jįh aakten laantese govlehtovvedh. Dej lea aaj reakta sijjen eejhtegh damtedh jįh hoksem dejstie áadtjodh, dan gáhkese gáarede.

8 IDENTITEETE
 Gaajhki maanaj lea reakta jįtsh identiteetem utnedh jįh áadtjodh árrodh gie lea.

9 EEJHTEGIGUMIE ÁRRODH
 Gaajhki maanaj lea reakta sijjen eejhtegigumie árrodh, men ij gosse daate ij leah hijven maanide.

10 FUELHKINE EKTINE ÁRRODH
 Gaajhkh maanah mah eah seamma laantesne árrোধ goh sijjen eejhtegh, dej lea reakta gaskesem gáabpatjakhine utnedh jįh ohtsedidh ektesne árrodh.

11 VOELKEHTIMMIE ÁLKOELAANTESE
 Ij guhte luhpiem utnieh maanah luhpehts sov laanten sistie vaeltedh jallh dejtie álkoelaantesne luhpehts hööldtedh.

12 SIJJEN MİELH BUEKTEDH JİH GOVLESOVVEDH
 Gaajhki maanaj lea reakta sijjen mielh jiehtedh jįh baajnehtimmiefaamoem utnedh aamhtesinie dej bijre.

13 SOPTSESTIMMIEREAKTA
 Gaajhki maanaj lea reakta biévnesah gaavnedh, áadtjodh jįh geerjehtidh, dan guhkiem ij díhte mubpiej reaktah miedtelh.

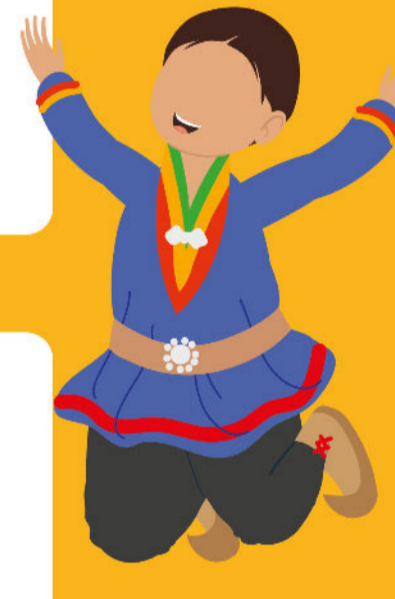
14 USSJEDIMMIE- JİH RELIGIJOVNEFRİJEVOETE
 Gaajhki maanaj lea reaktah ussjedidh jįh jaehkedh dísse maam jįtjįh sijhtieh, jįh vuavkesjimen dan ávteste áadtjodh.

15 ORGANISASJOVNE-FRİJEVOETE
 Gaajhki maanaj lea reakta meatan árrোধ organisasjovnine jįh gaavnedimmie.

16 PRIVAATE JIELEDE
 Gaajhki maanaj lea reakta privaate jieliedasse.

17 BİEVNESH JİH MEDIJA
 Gaajhki maanaj lea reakta biévnesah áadtjodh mah leah maanide sjiehtedamme jįh vaarjelimmie áadtjodh biévnesi vööste mah skaarese sjidtieh.

18 EEJHTEGEDİEDTE
 Gaajhki maanaj lea reakta bijjedimmie áadtjodh gáabpagihtie eejhtegijstie jis gáarede.

19 VAARJELIMMIE
 Ij naan maanah edtjįh fysiske jallh psykiske skaarah jallh báajhtoeh átnoem dáájredh.

20 MAANAH MAH EAH FUELHKINE ÁRROEH
 Gaajhkh maanah mah eah sijjen eejhtegigumie árrোধ, reaktam utnieh vaarjelimmie jįh viehkiem áadtjodh.

21 ADOPSJOVNE
 Gaajhkh adopteereme maanah leah jearsoe daate lea dorjesovveme dej bööremesen ávteste.

22 BAATARÆJAMAANAH
 Gaajhkh maanah mah leah baataræjjah reaktam utnedh dam viehkiem jįh vaarjelimmie áadtjodh maam daarpesjeh.

23 MAANAH FUNKSJOVNE-HEAPTOEJGUMIE
 Gaajhkh maanah psykiske jįh fysiske funksjovnegiehpiedimmie gijumie reaktam utnieh sjiehteladtemasse, guktie maehieh meatan árrোধ, skearkagidh jįh lierehtimmie utnedh seammalaakan goh jeatjah maanah.

24 HEALSOE
 Gaajhki maanaj lea reakta akten hijven healsoefaalenassese.

25 MAANAH FOESTEHIEMINE JALLH INSTITUSJOVNE
 Gaajhkh maanah mah eah sijjen eejhtegigumie árrোধ, reaktam utnieh dej árrometersiehkje jaabnan vuarjasjamme sjáedta.

26 EKONOMELES VIEHKIE
 Gaajhki maanaj lea reakta ekonomeles veahkan, jis eejhtegh eah nuekie beetnegh utnieh dejtie jearsoe jįh hijven byjjenimmie vedtedh.

27 JIELEDESTANDAARDE
 Gaajhki maanaj lea reakta nuekie hijven jieledestandaardem utnedh, guktie dah maehieh skearkagidh jįh aarkebiejjiem utnedh mij mielem vadta.

28 SKUVLE
 Gaajhki maanaj lea reakta skuvlem vaedtsedh jįh ööhpehtimmie vaeltedh.

29 HIJVEN SKUVLE
 Gaajhki maanaj lea reakta hijven skuvlem vaedtsedh, gusnie áadtjoe jįtjemse joehtslaakan evtiedidh, jįh seahkarimmie áadtjoe almetjereaktide, eatnamasse jįh joehts kultuvride.

30 AALKOEÁÁLMEGH JİH UNNEBELÁHKOEH
 Gaajhkh maanah aalkoeáálmegijstie jallh unnebeláhkøjste reaktam utnieh jįtsh gielen soptsestidh, jįtsh kultuvren jįh jįtsh jaahkoem utnedh.

31 STÁÁKEDIMMIE JİH ASTOEAEJKIE
 Gaajhki maanaj lea reakta stáákedidh, astoeaejkien utnedh jįh liegkedidh jįh meatan árrোধ tjeahpoe- jįh kultuvrejieliedisnie.

32 BARKOE
 Gaajhki maanaj lea reakta barkoe ij edtjįh skuvlem jįh healsoem baajnehtidh. Barkoe ij edtjįh vaarege jallh skaaroehthiks árrোধ.

33 NARKOTIKA
 Gaajhki maanaj lea reakta vaarjelimmie áadtjodh narkotikan vööste.

34 SEKSUELLE NUHTEME
 Gaajhkh maanah edtjeh vaarjelimmie utnedh seksuelle nuhtemen jįh báajhtoeh átnoem vööste.

35 VOELKEHTIMMIE
 Voelkehtimmie jįh doekeme maanijste leah luhpehts.

36 VAARJELIMMIE NUHTEMEN VÖÖSTE
 Gaajhkh maanah edtjeh vaarjelimmie utnedh nuhtemen vööste mij maahtha skaaroehthiks árrোধ.

37 FAANGKEGÄETIE, BYSVEHTSE JİH TORTUVRE
 Maanah mah laakem miedtielamme, reaktam utnieh bysvehtse ij edtjįh skaaroehthiks árrোধ, jįh faangkegäetie átnasávva goh minngemes raerie. Ij edtjįh gáessie maanah gietedidh vestieslaakan jallh unnebevörtegslaakan.

38 MAANAH DÁAROSNE JİH VIGKESNE
 Gaajhki maanaj lea reakta vaarjelimmie utnedh dáaran jįh vigkien vööste. Maanah eah edtjįh gáessie giđ dáaranierine átnasovvedh.

39 VIEHKIE
 Gaajhkh maanah mah maam akt geerve jallh skaaroehthiks dáájreme, reaktam utnieh viehkiem áadtjodh.

40 MEADTOE
 Gaajhkh maanah mah laakem miedtelamme, reaktam utnieh gietedovvedh áákteminie jįh riektesvoetine.

41 GOSSE JEATJAH LAAKH LEAH BUEREBE
 Jis jeatjah nasjonaale jallh gaskenasjonaale laakh leah buerebe maanide, dah edtjeh fulkesovvedh sijjeste EN:n maanakonvensjovne.

42 DAAJROE
 Gaajhki maanaj lea reakta EN:n maanakonvensjovnem jįh sijjen reaktah damtedh. Staate edtja maanaj reaktah áehpies darjodh gaajhkide maanide jįh geerve almetjidie.

